

Základní tematické okruhy k ústní části státní rigorózní zkoušky v oboru Dějiny křesťanského umění

Úvod

1. Státní rigorózní zkouška není součástí studia. Lze ji na fakultě konat v oblasti studia magisterského studijního programu Dějiny křesťanského umění.
2. Průběh státních rigorózních zkoušek upravují zejména tyto dokumenty v platném znění: Zákon o vysokých školách č. 111/1998 Sb., Rigorózní řád Univerzity Karlovy, Opatření děkana Konání státní rigorózní zkoušky a Pravidla pro organizaci státní rigorózní zkoušky na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy.
3. Ústní část státní rigorózní zkoušky odpovídá svým zaměřením obsahu státní závěrečné zkoušky konané na fakultě v souvisejícím magisterském studijním programu. Vědomosti uchazeče mají prokazatelně přesahovat vědomosti potřebné k vykonání státní závěrečné zkoušky. Ústní zkouška se skládá ze dvou specializací, které si uchazeč zvolil při podání přihlášky. Otázky si uchazeč volí losováním z tematických okruhů odpovídajících těmto specializacím.
4. Obsah ústní zkoušky
Státní rigorózní zkouška má prokázat schopnost studenta zvládnout větší objem látky než při státní závěrečné zkoušce v magisterském studijním programu a uvažovat v širších souvislostech. Níže uvedené tematické okruhy rámcově postihují rozsah zkoušené látky. Nejsou tedy zcela totožné s otázkami zadávanými zkušební komisí. Otázkou může být např. monografie osobnosti či tematicky zúžená či rozšířená problematika přesahující i jednotlivé epochy (např. vývoj centrálních staveb v českých zemích, dějiny výtvarné kritiky a metodologie, odborná interpretace rozhodujících epoch a osobností dějin výtvarného umění). Při zkoušce se vyžadují prokázání orientace v látce a schopnost reakce na podrobnější otázky zkušební komise.
Oproti státní závěrečné zkoušce magisterského studia jsou vyžadovány hlubší odborné znalosti, zejména problematiky, na kterou se uchazeč specializoval během přípravy své rigorózní práce. Dále se hodnotí schopnost vlastního kritického uvažování a důkladná obeznámenost uchazeče s odbornou literaturou.
5. Základní tematické okruhy
Níže uvedené tematické okruhy jsou vypracovány akademickými pracovníky pověřenými výukou příslušných oborů. Oni jsou také k dispozici studentům pro případné konzultace a zadání studijní literatury.
Uvedený tematický okruh zahrnuje vždy základní charakteristiku historické situace, architekturu, sochařství, malířství a užité umění

I. Dějiny českého umění

- 1/ Umění Velké Moravy a počátků českého státu (do r. 1000)
- 2/ Románské umění v českých zemích
- 3/ Gotické umění přemyslovské doby
- 4/ Gotické umění lucemburské doby

- 5/ Umění přelomu 14. a 15. století s důrazem na tzv. krásný sloh
- 6/ Pozdně gotické umění v českých zemích
- 7/ Architektura 16. století v českých zemích
- 8/ Sochařství a malířství 16. století v českých zemích
- 9/ Umění na dvoře Rudolfa II.
- 10/ Umění raného baroka v českých zemích
- 11/ Umění vrcholného baroka v českých zemích
- 12/ Umění pozdního baroka v českých zemích
- 13/ Malířství a sochařství 1. pol. 19. století v českých zemích (od konce 18. století do 30. let 19. století)
- 14/ Architektura 19. století v českých zemích
- 15/ České umění 2. poloviny 19. století (Národní klasika, Generace ND, Generace 90. let a české umění na přelomu 19. a 20. století)
- 16/ Umělecké směry a skupiny počátku 20. století v českých zemích s důrazem na avantgardní proudy
- 17/ Umělecké směry, skupiny a tendence v českých zemích v meziválečném období a za druhé světové války
- 18/ Směry a tendence v umění 2. poloviny 20. století v českých zemích (oficiální versus neoficiální výtvarná scéna a umělecká publicistika)
- 19/ Česká architektura 20. století
- 20/ Hlavní tendence v současném českém umění

II. Dějiny evropského a světového umění

- 1/ Umění starověkého Řecka a jeho reflexe v dalších uměleckých obdobích
- 2/ Umění starověkého Říma a jeho reflexe v dalších uměleckých obdobích
- 3/ Starokřesťanské a byzantské umění a jeho vliv v Evropě
- 4/ Umění raného středověku (karolínská a otonská renesance)
- 5/ Románské umění v Evropě
- 6/ Raně gotické umění ve Francii, klasická katedrální gotika a poklasická gotika ve Francii a v Anglii
- 7/ Italské gotické sochařství a architektura a jejich význam pro další vývoj umění
- 8/ Italské gotické malířství a jeho význam pro Evropu (Čechy)
- 9/ Umění internacionální gotiky (vývoj významu jednotlivých center a druhů umění)
- 10/ „Podzim středověku“ – umění 15. stol. v západní Evropě

- 11/ Architektura rané renesance v Itálii a její vliv v Evropě
- 12/ Sochařství a malířství rané renesance v Itálii a jeho vliv v Evropě
- 13/ Architektura vrcholné renesance v Itálii a její vliv v Evropě
- 14/ Sochařství a malířství vrcholné renesance v Itálii a jeho vliv v Evropě
- 15/ Záalpská renesance (s výjimkou českých zemí)
- 16/ Nizozemské malířství v 15. a 16. století
- 17/ Umění manýrismu v oblasti Středomoří (Itálie + El Greco)
- 18/ Barokní architektura v Itálii a její vliv v Evropě
- 19/ Barokní malířství a sochařství v Itálii a jeho vliv v Evropě
- 20/ Barokní umění v Německu, Rakousku a Francii
- 21/ Barokní umění ve Španělsku, Nizozemí, Holandsku a Anglii
- 22/ Klasicismus a empir
- 23/ Romantismus, realismus, umění za druhého císařství ve Francii
- 24/ Architektura 19. století v Evropě
- 25/ Impresionismus, postimpresionismus, vlivy mimoevropského umění a hlavní evropské stylové tendence kolem roku 1900
- 26/ Umělecké směry na počátku 20. století v Evropě
- 27/ Meziválečné umělecké směry, skupiny a tendence v Evropě
- 28/ Směry a tendence v umění 2. poloviny 20. století v Evropě a USA
- 29/ Architektura 20. století v evropském a světovém kontextu
- 30/ Hlavní tendence v současném světovém umění

III. Metodologie dějin umění

- 1/ Myšlení o umění v antice: Plinius a Pausanius, Ekfrasis
- 2/ Byzanc a spory o obraz
- 3/ Středověká dílenská literatura
- 4/ Renesanční literatura o umění a architektuře (teorie proporcí, paragone)
- 5/ Klasicismus a akademismus v Itálii 17. a 18. století
- 6/ Počátky výtvarné kritiky ve Francii a v Anglii 17. a 18. století
- 7/ Německý klasicismus 2. poloviny 18. století
- 8/ Počátky oboru dějin umění v českých zemích do poloviny 19. století
- 9/ Metodická reflexe rozvoje zájmu o umělecký průmysl (Eitelberger, Arts and Crafts)

- 10/ Vídeňská škola dějin umění
- 11/ Počátky a rozvoj památkové péče ve střední Evropě, její metodická východiska
- 12/ Odchovanci vídeňské školy a dějepis umění v českých zemích (Matějček, Kramář, Birnbaum)
- 13/ Křesťanská archeologie a dějiny umění (Lehner, Cibulka)
- 14/ Kulturně-historické přístupy, uměleckohistorická topografie
- 15/ Stylově-analytické a stylově-kritické přístupy
- 16/ Znalectví a kritika
- 17/ Aby Warburg a jeho pokračovatelé
- 18/ Ikonograficko-ikonologické přístupy (Panofsky)
- 19/ Strukturalismus a sociologie v dějinách umění po roce 1945
- 20/ Nové dějiny umění (New Art History)